

56 זה יתבאר דיני השוחט והמעלה קרבן מחוץ לעזרה, השוחט בפנים
57 ומעלה בחוץ, השוחט בחוץ ומעלה בחוץ ואם שחט או העלה בחוץ
58 קרבן פסול.

משנה

59 במשנה זו מתבאר מחלוקת תנאים אם חייב חטאת המעלה מחוץ
60 לעזרה קרבן שנשחט מחוץ לעזרה: **השוחט קרבן מחוץ לעזרה,**
61 **והמעלה אותו בחוץ - מחוץ לעזרה, בשוגג, חייב חטאת על**
62 **השחיטה וְחייב חטאת נוספת על העלאתו, ואף שעשה את שתייהן**
63 **בהעלם אחד, מכל מקום חייב שני קרבנות נפרדים, מפני שאיסור**
64 **שחיטה בחוץ ואיסור העלאתו בחוץ, שני איסורים נפרדים הם.**
65 **רבי יוסי הגלילי אומר, דווקא אם שחט בפנים העזרה, והעלה**
66 **בחוץ, חייב חטאת על העלאתו, אבל אם שחט בחוץ וכבר נפסל**
67 **הקרבן בשחיטתו בחוץ, והעלה בחוץ, פטור על העלאתו, מפני שלא**
68 **העלה אלא דבר פסול, ואין חייבים על העלאת קרבן מחוץ לעזרה**
69 **אלא על קרבן המתקבל בפנים, שכשר להקטירו על גבי המזבח.**
70 **הקשו חכמים על דברי רבי יוסי הגלילי ואמרו לו, הרי אף השוחט**
71 **בפנים ומעלה בחוץ, בין שהוציא מן העזרה, פסלו, שכל קרבן**
72 **שחוט שיצא מן העזרה נפסל, ואף על פי כן חייב על העלאתו בחוץ,**
73 **אם כן גם המעלה בחוץ קרבן שנפסל בשחיטתו בחוץ, יהיה חייב.**
74 **המשנה מביאה מחלוקת דומה בין רבי יוסי הגלילי וחכמים לענין**
75 **אכילת קדשים בטומאה: הפטמא - אדם טמא שאכל בשר קדשים,**
76 **בשוגג, בין אם אכל קדש טמא, שהבשר נטמא קודם לכן, ובין אם**
77 **אכל קדש טהור, חייב חטאת.**
78 **רבי יוסי הגלילי אומר, דווקא פטמא שאכל בשר קרבן טהור, חייב**
79 **חטאת, ואילו פטמא שאכל בשר קרבן טמא, פטור מחטאת, מפני**
80 **שלא אכל אלא דבר טמא, ולא נאמר חיוב כרת על אכילת קדשים**
81 **בטומאת הבשר, אלא על אכילת קדשים בטומאת גופו של האדם**
82 **האוכל.**
83 **הקשו חכמים על דברי רבי יוסי הגלילי ואמרו לו, הרי אף פטמא**
84 **שאכל את בשר הקרבן הטהור, בין שנגע בו כשהחזיק בו לאוכלו,**
85 **פטמא זהו בניגעתו, ואף על פי כן חייב, אם כן גם אם אחרים טימאו את**
86 **הבשר קודם לאכילתו יהיה חייב.**
87 **מוסיפה המשנה דין שבו לא נחלקו מדיני אכילת קדשים בטומאה:**
88 **אדם טהור שאכל בשר קרבן טמא, פטור מכרת כשאכל במזיד,**
89 **ומחטאת כשאכל בשוגג, מפני שאינו חייב כרת או חטאת אלא על**
90 **אכילת קדשים בטומאת הגוף של האדם האוכל, ולא על אכילת**
91 **קדשים בטומאת הבשר.**

גמרא

94 הגמרא מבארת את מקור החיוב והאזהרה של שוחט ומעלה בחוץ.
95 שואלת הגמרא: **בשלמא -** מפורש לנו בתורה מקור לאיסור על אדם
96 שהעלה קרבן מחוץ לעזרה, שכן **כתיב בתורה עונש כרת לאדם**
97 **המעלה, וכתוב אזהרה - מצות לא תעשה שלא להעלות, ומבארת**
98 **הגמרא, עונש, דכתיב (ויקרא י ח ט) 'איש איש מבית ישראל ומן הגר**
99 **אשר יגור בתוכם אשר יעלה עלה או זבח, ואל פתח אהל מועד לא**
100 **יביאנו לעשות אתו לה' ונברת האיש ההוא מעמיו'. אזהרה, דכתיב**
101 **(דברים יב ב) 'השמר לך פן תעלה עולותיך בכל מקום אשר תראה',**
102 **ואף שלא מפורש בתורה לשון לא תעשה, לשון זו של 'השמר לך'**
103 **ו'פן תעלה' הם לשונות של אזהרה, וכי הא - וכמו דאמר רבי אבין**
104 **אמר רבי אלעזר, כל מקום שנאמר בתורה אחת מן הלשונות הללו,**
105 **'השמר, פן' ו'אל', אינו אלא מצות לא תעשה.**
106 **אלא לגבי איסור שחיטה של קרבן מחוץ לעזרה, בשלמא -** מפורש
107 **לנו בתורה את העונש כרת, דכתיב (ויקרא י ג ד) 'איש איש מבית**
108 **ישראל אשר ישחט שור או כשב או עז במחנה או אשר ישחט מחוץ**
109 **למחנה, ואל פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן לה' לפני**
110 **משכן ה' דם יחשב לאיש ההוא דם שפך ונברת האיש ההוא מקרב**

1 **אף כאן, בפר ושעיר של יום הכיפורים, שריפתם למזבחה של**
2 **ירושלים.**

3 הגמרא מבררת את דעת חכמים. מבררת הגמרא: לרבי שמעון ישנו
4 לימוד לגבי מקום השריפה, וכאמור, **אלא לרבנן, שאינם דורשים**
5 **גזירה שוה זו, היכא - לאיזו רוח שריף להו לפרים ולשעירים.**
6 **אומרת הגמרא: דעתם בדתניא, היכן נשרפין הפרים והשעירים,**
7 **לצפון ירושלים חוץ לשלש מחנות, שהרי חטאת היא מקדשי**
8 **קדשים שמעשיהם בצפון.**

9 הברייתא מביאה דין נוסף אודות מקום השריפה: **רבי יוסי הגלילי**
10 **אומר, אבית - על בית ה'רשן דווקא נשרפין, שמשום שנאמר אצל**
11 **פר כהן משיח (ויקרא יב) 'והוציא את כל הפר וגו' אל שפך הדשן ושפך**
12 **אותו על עצים באש על שפך הדשן ישרף, צריך להניח שם דשן**
13 **מהמזבח על מנת שיקרא המקום 'בית הדשן', ורק לאחר מכן הוא**
14 **ראוי לשריפת החטאות הפנימיות.**

15 מלשון הברייתא יש ללמוד שתנא קמא חולק על דינו של רבי יוסי
16 הגלילי. הגמרא דנה מיהו החולק: **אמר רבא, מאן תנא דפליגי עליה**
17 **דרבי יוסי הגלילי, רבי אליעזר בן יעקב היא, דתניא, נאמר**
18 **בשריפת פר כהן משיח (שם) 'על שפך הדשן ישרף, שצריך שיהא**
19 **שם דשן, (כלומר שיקדים לשם דשן ואחר כך יהא המקום ראוי**
20 **לשריפת הפר). רבי אליעזר בן יעקב אומר, יש ללמוד שצריך שיהא**
21 **מקומו של הפר בו הוא נשרף, משופך, כלומר מקום מדרון שהדשן**
22 **נשפך שם. ונמצא שרבי אליעזר בן יעקב חולק על רבי יוסי הגלילי**
23 **וסובר שאין צורך שיהא שם דשן.**

24 **אמר ליה אבוי, דילמא רק בדין מקומו משופך, פליגי רבי אליעזר**
25 **בן יעקב ורבי יוסי הגלילי, אבל בדין האמור שיהא שם דשן אין חולק.**
26 **כלומר, שרבי אליעזר בן יעקב סובר, שיש ללמוד מכתוב זה, גם**
27 **שיהא שם דשן, וגם שיהא מקומו משופך.**

28 ברייתא אודות המתעסקים בשריפת הפרים והשעירים, מאימתי הם
29 מטמאים בגדים: **תנו רבנן, (ויקרא טז כח) 'והשורף אתם**
30 **יבסס בגדיו ורחץ את בשרו במים ואחרי כן יבוא אל המחנה, ויש**
31 **לדרוש, שרק השורף מטמא בגדים, ולא המצית את האור**
32 **- המדליק את האש] מטמא בגדים, ואף לא המסדר את המערכת**
33 **- העצים עליהם מניחים את הפר או השעיר לשריפתו] מטמא**
34 **בגדים, כיון שסיועם אינו בעת השריפה עצמה, לאחר שהוצת האור**
35 **ברובם, אלא קודם לה. ואיזהו השורף המטמא בגדים, המסייע**
36 **בשעת השריפה. יכול הייתי לומר שאף משנעשו הפרים והשעירים**
37 **אפר, עדיין מטמאין בגדים של המתעסקים בהם, תלמוד לומר (שם)**
38 **'והשורף אותם, למעט שרק אותם, כשהם בעינם, מטמאין בגדים,**
39 **ואילו משנעשו לאפר שוב אין הם מטמאין בגדים. רבי שמעון**
40 **אומר, כך יש לדרוש מזה השורף אותם, שרק אותם, כשהם בעינם,**
41 **מטמאין בגדים, ואילו אם ניתך הקשר ונמס, שוב אין מטמאין**
42 **בגדים.**

43 הגמרא מבארת את חילוקי הדעות להלכה. מבררת הגמרא: **מאי**
44 **בנייהו -** מה הוא ההבדל בין דברי תנא קמא לדברי רבי שמעון.
45 **אמר רבא, איכא בנייהו באופן דשנייה חרובא -** שניתך הבשר אך
46 **לא נעשה אפר, שלתנא קמא מטמא בגדים כיון שלא נעשה אפר,**
47 **ולרבי שמעון אינו מטמא כיון שכבר ניתך.**

הדרן עלך טבול יום

פרק שלשה עשר - השוחט והמעלה

51 בתורה נאמר איסור לשחט קרבנות מחוץ לעזרה לכל אדם
52 מישראל. כמו כן אסור להעלות קרבנות בחוץ, כגון זורוק דם קרבן
53 או להקטיר את בשר העולה או האימורים על גבי מזבח מחוץ
54 לעזרה. השוחט או המעלה קרבן מחוץ לעזרה במזיד חייב כרת (ויקרא
55 יז ג-ח). ואם שחט או העלה בחוץ בשוגג חייב חטאת (כרתות ב.). בפרק

1 כן הוזהיר, שנאמר (ויקרא יא מב) 'לא תאכלום פי שקץ הם', חלב החומר
 2 שענש כרת על אכילתו, ודאי שהוזהיר. משיבה הגמרא: יש לפרוך,
 3 מה לשרצים מהוהים שיש בהם חומרא בכך שאיסורין – איסור
 4 אכילתם במשהו – בכעדרשה, מה שאין כן חלב שאיסורו בכזית.
 5 מוסיפה הגמרא לשאול: נלמד אזהרת חלב מאיסור אכילת ערלה,
 6 בפירות שחנטו בתוך שלש שנים לנטיעת העץ, וכלאי הכרם – פירות
 7 שגדלו מזריעה של כלאים בכרם של גפנים, וכך נלמד, מה ערלה
 8 וכלאי הכרם הקלים שלא ענש כרת על אכילתם, אף על פי כן הוזהיר,
 9 שנאמר בערלה (ויקרא טז כב) 'ערלים לא יאכלו', ובכלאים נאמר (דברים
 10 כב ט) 'פן תקדש', חלב החומר שענש כרת על אכילתו, ודאי שהוזהיר.
 11 משיבה הגמרא: יש לפרוך, מה לערלה וכלאי הכרם שחמורים הם
 12 שכן אסורין גם בהנאה, מה שאין כן חלב שאינו אסור בהנאה.
 13 שואלת הגמרא עוד: נלמד אזהרת חלב מאיסור אכילת פירות
 14 שביעית שלא כדון, וכך נלמד, מה פירות שביעית שלא ענש כרת על
 15 אכילתם, אף על פי כן הוזהיר, חלב החומר שענש כרת על אכילתו,
 16 ודאי שהוזהיר. משיבה הגמרא: יש לפרוך, מה לשביעית שחמורה
 17 היא שכן תופסת דמיה – שהמעות שניתנו תמורת פירות שביעית
 18 נעשים קדושים ואסורים כמותם, מה שאין כן בחלב שאין המעות
 19 שניתנו תמורתו אסורים.
 20 שואלת הגמרא: נלמד אזהרת חלב מאיסור אכילת תרומה לזרים,
 21 וכך נלמד, מה תרומה הקלה שלא ענש כרת את הזור שאכלה, אף
 22 על פי כן הוזהיר, שנאמר (ויקרא כב ב) 'יכול זר לא יאכל קדש', חלב
 23 החומר שענש כרת על אכילתו, ודאי שהוזהיר. משיבה הגמרא: יש
 24 לפרוך, שתרומה יש בה חומרא, שכן לא הותר מכללה – שלא מצינו
 25 היתר בכלל האיסור, שאין באיסור אכילת תרומה מקום שהותר
 26 לזרים, מה שאין כן חלב הותר מכללו, שאף על פי שנאסר כל חלב,
 27 הותר חלב חיה.
 28 דוחה הגמרא בדחייה נוספת את כל הקל וחומר האמורים: לאחר
 29 שנתבאר שיש קולא באיסור חלב במה שהותר מכללו, מעתה יש
 30 להשיב מכולהו נמי – אף על כל הקל וחומר האמורים את אזהרת
 31 תשובה, שאין ללמוד מהם אזהרה על חלב, מאחר שיש בהם חומרא
 32 שכן לא הותרו מכללה, מה שאין כן איסור חלב שהותר מכללו.
 33 מקשה הגמרא: אמר רבא, אי קשיא לי – אם יש לי להקשות על רבי
 34 אבין שלמד אזהרה לשוחט מחוץ לעזרה קרבן שהוקדש בשעת
 35 איסור הבמות מקל וחומר, הא קשיא לי – כך יש לי להקשות, הא
 36 דתנן – מה ששינוי במשנה (פריה"ב), קרבן פסח ומצות מילה מצות
 37 עשה, ואף שנמנו עם כל החייבים כרת, אין המבטלם בשוגג חייב
 38 קרבן חטאת ככל המנויים במשנה שם, כיון שאין חטאת באה אלא
 39 על מצות לא תעשה. וקשה, מדוע פטור מחטאת, תיתי – נלמד
 40 אזהרה לפסח ומילה בקל וחומר ממוותיר בשר קרבן אחר זמן
 41 אכילתו, וכך נלמד, מה מותר, מה שלא ענש כרת, אף על פי כן הוזהיר,
 42 שנאמר (ויקרא טו ט) 'לא יניח ממנו עד בקר', קרבן פסח ומילה, שענש
 43 כרת את המבטלם, אינו דין שהוזהיר.
 44 מתרצת הגמרא: אמר רב אשי, אמרייה קמיה דרבא, אמר ליה
 45 רבא לרבינא, איסור אכילת חלב מאיסור אכילת נבלה, נמי לא
 46 אתיא – אי אפשר ללמוד, כיון דאיכא למיפרך – שיש להשיב על
 47 הקל וחומר, מה לנבלה שיש בה חומרא שכן מטמא את הנוגע בה
 48 ואת הנושא, מה שאין כן חלב שאינו מטמא כלל.
 49 הגמרא ממשיכה להקשות בכמה אופנים שיש ללמוד אזהרה לאיסור
 50 חלב בקל וחומר מאיסורים אחרים. שואלת הגמרא: נלמד אזהרת
 51 איסור אכילת חלב על חומר מאיסור אכילת שרצים מטמאין, וכך
 52 נלמד, מה שרצים הקלים שלא ענש כרת על אכילתם, אף על פי כן
 53 הוזהיר, שנאמר (ויקרא יא מב) 'לא תאכלום פי שקץ הם', חלב החומר
 54 שענש כרת על אכילתו ודאי שהוזהיר. משיבה הגמרא: יש לפרוך מה
 55 לשרצים מטמאין שיש בהם חומרא בכך שמטמאין את הנוגע בהם
 56 במשהו, ששיעור גדול השרץ שמטמא הוא בכעדרשה, מה שאין כן
 57 חלב שאיסור אכילתו בכזית.
 58 עוד שואלת הגמרא: נלמד אזהרת איסור אכילת חלב מאיסור
 59 אכילת שרצים מהוהים, שאינם מטמאים בנגיעה ואסור לאוכלם,
 60 וכך נלמד, מה שרצים הקלים שלא ענש כרת על אכילתם, אף על פי

1 שיהי עונשן אמור בענין שחטי חוץ (ויקרא יז ד) 'ואל פתח אהל
 2 מועד לא הביאו וגו' ונכרת האיש ההוא וגו', וכיון שמן הסתם מדבר
 3 הפסוק בקדשים שהוקדשו בשעת איסור הבמות, אם כן דווקא על
 4 כך מצינו עונש, וכמו כן נאמרה אזהרה לשוחט מחוץ לעזרה קדשים
 5 שהוקדשו בשעת איסור הבמות, דכתיב בפסוק (דברים יב יג) 'השקר
 6 לך פן תעלה עולותיך בכל מקום אשר תראה, מן א – מן הפסוק
 7 'ולא יבחו' ואלה, המקרא מדבר בנכחים שהקדישן בשעת היתר
 8 הבמות קודם שהוקם המשכן, והקריבין מחוץ לעזרה בשעת איסור
 9 הבמות לאחר שהוקם המשכן, שנאמר (ויקרא יז ה) 'למען אשר יביאו
 10 בני ישראל את זבחיכם אשר הם זבחים על פני השדה והביאום
 11 לה' אל פתח אהל מועד וגו', וממה שנאמר 'אשר הם זבחים',
 12 משמע זבחים שהתירתי לך כבר להקריב בבמות, כלומר שהוקדשו
 13 קודם איסור הבמות, עליהם נאמר 'והביאום לה' אל פתח אהל
 14 מועד', להקריבם בעזרה לאחר שהוקם המשכן. מבארת הברייתא
 15 את המשך הפסוק: 'על פני השדה', לומר לך, הויכח מחוץ לעזרה
 16 בשעת איסור הבמות, מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב על פני
 17 השדה, כלומר שלא לשם שמים, לעבודה זרה, ומסיים הפסוק,
 18 'והביאום לה' אל פתח אהל מועד', זו מצות עשה להקריבם בעזרה.
 19 מבררת הברייתא: אכן נאמר בפסוק זה מצות עשה, אולם מצות לא
 20 תעשה שלא להקריב מחוץ לעזרה אותם שהוקדשו בזמן היתר
 21 הבמות מניין. משיבה הברייתא: תלמוד לומר (שם יז ט) 'ולא יבחו
 22 עוד' משמע שמעבשיו אסורים לשחוט בחוץ אותם שהיו מותרים.
 23 וכול הייתי לומר שיהא ענוש כרת, וכמפורש עונש כרת למקריב
 24 בחוץ קרבנות שהוקדשו בזמן איסור הבמות, תלמוד לומר (שם
 25 'חוקת עולם תהיה זאת להם לדורותם', ומפרשת הברייתא, זאת
 26 להם', כלומר מה שנאמר בפסוק, זה יהיה להם, והיינו עונש על
 27 מצות עשה ולא תעשה, ולא אהרת להם, שלא יהיה עונש אחר,
 28 והיינו כרת. מכל מקום קשה, כיון שהברייתא למדה מהפסוק 'ולא
 29 יבחו' לאיסור הקרבה בחוץ קרבנות שהוקדשו בשעת היתר הבמות,
 30 אם כן אין פסוק ללמוד אזהרה על קרבנות שהוקדשו בשעת איסור
 31 הבמות.
 32 מתרצת הגמרא: אלא אמר (רבי אבין), המקור לאזהרה על קרבנות
 33 שהוקדשו בשעת איסור הבמות הוא מקל וחומר, ומה במקום הקל,
 34 בקדשים שהקדישן בשעת היתר הבמות, שלא ענש כרת את
 35 השוחטם בחוץ, ובכל זאת הוזהיר בפסוק 'ולא יבחו', מקום החומר,
 36 בקדשים שהקדישן בשעת איסור הבמות, שענש כרת את השוחטם
 37 בחוץ, אינו דין – ודאי הוא שהוזהיר.
 38 מקשה הגמרא: אמר ליה רבינא לרב אשי, אם כן שאפשר ללמוד
 39 אזהרה מקל וחומר, לא יאמר בתורה לאו לאזהרה באיסור אכילת
 40 חלב, ותיתי – ונלמד את האזהרה בקל וחומר מאיסור אכילת
 41 נבלה, וכך נלמד, מה נבילה שהיא קלה שלא ענש כרת את האוכל,
 42 ואף על פי כן הוזהיר, שנאמר (דברים יד כא) 'לא תאכלו כל נבלה', חלב
 43 החומר שענש כרת את האוכל, אינו דין שהוזהיר.
 44 מתרצת הגמרא: אתא רבינא לקמיה דרבא – לפני רבא, אמר ליה
 45 רבא לרבינא, איסור אכילת חלב מאיסור אכילת נבלה, נמי לא
 46 אתיא – אי אפשר ללמוד, כיון דאיכא למיפרך – שיש להשיב על
 47 הקל וחומר, מה לנבלה שיש בה חומרא שכן מטמא את הנוגע בה
 48 ואת הנושא, מה שאין כן חלב שאינו מטמא כלל.
 49 הגמרא ממשיכה להקשות בכמה אופנים שיש ללמוד אזהרה לאיסור
 50 חלב בקל וחומר מאיסורים אחרים. שואלת הגמרא: נלמד אזהרת
 51 איסור אכילת חלב על חומר מאיסור אכילת שרצים מטמאין, וכך
 52 נלמד, מה שרצים הקלים שלא ענש כרת על אכילתם, אף על פי כן
 53 הוזהיר, שנאמר (ויקרא יא מב) 'לא תאכלום פי שקץ הם', חלב החומר
 54 שענש כרת על אכילתו ודאי שהוזהיר. משיבה הגמרא: יש לפרוך מה
 55 לשרצים מטמאין שיש בהם חומרא בכך שמטמאין את הנוגע בהם
 56 במשהו, ששיעור גדול השרץ שמטמא הוא בכעדרשה, מה שאין כן
 57 חלב שאיסור אכילתו בכזית.
 58 עוד שואלת הגמרא: נלמד אזהרת איסור אכילת חלב מאיסור
 59 אכילת שרצים מהוהים, שאינם מטמאים בנגיעה ואסור לאוכלם,
 60 וכך נלמד, מה שרצים הקלים שלא ענש כרת על אכילתם, אף על פי